

CUVÂNT ÎNAINTE

Anul 2006 marchează din punct de vedere istoric un moment de cumpănă în istoria poporului român. El reprezintă anul în care se împlinesc 1900 de ani de la integrarea Daciei în Imperiul Roman și implicit tot atâția ani de la dispariția regalității dacice, dar este și anul care marchează încheierea unui proces complex ce premerge integrarea României la 1 Ianuarie 2007 în Uniunea Europeană.

Anii 101-102, 105-106 sunt anii unor evenimente extrem de violente pentru spațiul nord-dunărean și populația sa dacică, în încercarea de rezistență la o agresiune generală a armatelor romane și ale aliaților săi pentru cucerirea și ocuparea efectivă a regatului dac condus de regele DECEBAL.

Este greu de spus încă – din punctul de vedere al istoricilor moderni – cât a fost propaganda romană în încercarea de justificare a inițierii războiului împotriva Daciei libere datorită războiului nereușit al lui Domițian, și cât reprezenta nevoia acută a Statului Roman de a se reface economic, în urma acestor acțiuni punitive.

Bogațiile Daciei, importanța resurselor sale minerale și nu în ultimă instanța – aurul și argintul – au cântărit greu în luarea deciziilor de adunare a unui număr mare de unități militare legiuni întregi, trupe auxiliare, care toare îndreptate asupra Daciei dinspre Vest, Sud, Est au făcut aproape imposibile toate încercările de rezistență ale lui Decebal și ale aliaților săi.

În antichitate, războaiele daco-romane au impresionat lumea Imperiului prin rezistența depusă de daci; cu toate dificultățile create chiar de anumite trădări ale unor membri poate ai anturajului regal și nu numai, ele au rămas în mentalitatea acelor vremuri. Destinul dramatic al dispariției lui Decebal a devenit sursă de inspirație pentru unele ateliere ceramice de *terra sigillata* din Gallia, de pildă.

Plinius cel Tânăr în *Epistola VIII, 4, 2* face aluzie la acest moment:... *pulsum regia, pulsum etiam vitam regem nihil desperantem...* (un rege alungat din reședința sa, izgonit chiar din viață, fără să fi pierdut niciodată nădejdea...).

Studierea acestor evenimente cunoscute în general, aduce mereu surpriza descoperirii unor lucruri noi, datorate apariției unor inscripții, diplome militare sau a altor descoperiri arheologice ce impun reinterpretări asupra evenimentelor în sine.

Așa se face că, în acest an, seria manifestărilor științifice dedicate acestor evenimente istorice a debutat la Timișoara prin Simpozionul Internațional organizat de *Centrul Studii de Istorie și Arheologie „Constantin Daicoviciu”* al Universității de Vest din Timișoara, în zilele de 25-26 martie. El a reunit un număr important de specialiști din marile centre universitare Belgrad (Serbia), București, Cluj-Napoca, de la muzeele de prestigiu din țara (Alba Iulia, Zalău, Arad, Cluj-Napoca etc).

Importanța manifestării în opinia noastră constă în faptul că a adus în discuție contribuții interesante privind războaiele daco-romane, organizarea provinciei Dacia în

timpul lui Traian, ca de altfel și aspecte inedite din istoria provinciei nord-dunărene. Volumul sperăm să trezească interesul specialiștilor din țară și străinătate.

În preambulul manifestării științifice, Senatul Universității de Vest din Timișoara a acordat titlul de *DOCTOR HONORIS CAUSA* Domnilor Prof. univ. Alexandru Vulpe, de la Universitatea din București, membru corespondent al Academiei Române și Prof. Univ. Dr. Mihai Bărbulescu de la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, directorul Institutului de Studii Clasice. Alocuțiunile celor doi laureați deosebit de interesante și importante din punct de vedere științific se regăsesc în lucrarea de față.

Nu în ultimă instanță, ne exprimăm recunoștința pentru modul exemplar de colaborare cu Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Național al județului Timiș, în realizarea acestei manifestări și în publicarea prezentului volum, al VII-lea din *Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Temesiensis*.

Noiembrie 2006

Directorul CSIATim,

Prof. Univ. Doina Benea